

URZĄD STATYSTYCZNY WE WROCŁAWIU
ul. Oławska 31, 50-950 Wrocław

Kontakt: e-mail: sekretariatUSWRO@stat.gov.pl
tel. 71 37 16 300
faks 71 37 16 360

Internet: www.stat.gov.pl/wroc

KOMUNIKAT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO WE WRZEŚNIU 2013 R.

Nr 9/2013

opublikowany 28.10.2013 r.

- ⇒ Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu br., w porównaniu z wrześniem 2012 r., było wyższe o 1,3%; przed rokiem odnotowano jego wzrost o 0,9%. Stopa bezrobocia rejestrowanego zmniejszyła się o 0,1 p.proc. w porównaniu do poprzedniego miesiąca br., jednak nadal była wyższa niż przed rokiem i wyniosła 12,8% (wobec 12,5% we wrześniu ub. roku).
- ⇒ Wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w ujęciu rocznym wyniósł 9,8% (przed rokiem odnotowano wzrost o 1,5%).
- ⇒ W grupie artykułów żywnościowych i nieżywnościowych w skali roku odnotowano znaczny wzrost cen: ziemniaków, cebuli, marchwi, jabłek i cytryn, obniżyły się ceny m.in.: cukru białego kryształ, kawy naturalnej mielonej oraz garnituru mięsiego 2-częściowego z elanowefny.
- ⇒ Przeciętne ceny skupu trzody chlewnej, drobiu i mleka były wyższe niż przed rokiem, obniżyły się natomiast ceny pszenicy, żyta oraz bydła.
- ⇒ W skali roku zwiększyła się (w cenach stałych) produkcja sprzedana przemysłu (o 3,6% wobec spadku o 2,6% przed rokiem) oraz (w cenach bieżących) produkcja budowlano-montażowa (o 7,1% wobec spadku o 33,6% we wrześniu ub. roku).
- ⇒ Według wstępnych danych liczba mieszkań oddanych do użytkowania była o 38,2% większa niż we wrześniu ub. roku. Najwięcej mieszkań przekazali budujący na sprzedaż lub wynajem oraz inwestorzy indywidualni. W ujęciu rocznym zwiększyła się liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia oraz liczba mieszkań rozpoczętych.
- ⇒ W skali roku zwiększyła się sprzedaż detaliczna (o 0,8%, wobec wzrostu o 3,7% we wrześniu 2012 r) oraz sprzedaż hurtowa (o 7,5%, wobec spadku o 4,6% przed rokiem).

SPIS TREŚCI

	Strona
Rynek pracy	4
Wynagrodzenia	7
Ceny detaliczne	8
Rolnictwo	9
Przemysł i budownictwo	12
Budownictwo mieszkaniowe	13
Rynek wewnętrzny	15
Wybrane dane o województwie dolnośląskim (2012, 2013)	17

UWAGI OGÓLNE

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- o sektorze przedsiębiorstw, dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej;
- o cenach detalicznych dotyczą towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, które pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,
- o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2010 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczone na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

U w a g a. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 lipca 2012 r. w sprawie przywrócenia z dniem 1 stycznia 2013 r. miastu Wałbrzych statusu miasta na prawach powiatu, dane dla powiatu wałbrzyskiego od stycznia 2013 r. są nieporównywalne z danymi za okresy wcześniejsze.

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI PKD 2007

Zestawienie stosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót	pełna nazwa
	sekcje
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą odę	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami astronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
	działy
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
transport lądowy i rurociągowy	transport lądowy i transport rurociągowy

ZNAKI UMOWNE

Kreska (—)	- zjawisko nie wystąpiło.
Zer (,0)	- zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
Kopa (.)	- zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak (x)	- wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak (Δ)	- oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.
Znak (*)	- oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych.
W tym”	- oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.

Dane charakteryzujące województwo dolnośląskie można znaleźć również w publikacjach statystycznych wydawanych przez US we Wrocławiu oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła.

RYNEK PRACY

We wrześniu br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się w skali roku. Stopa bezrobocia rejestrowanego zmniejszyła się w porównaniu z sierpniem br., ale nadal była wyższa niż przed rokiem.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu br. ukształtowało się na poziomie 441,5 tys. osób, tj. wyższym niż przed rokiem o 1,3% (wobec wzrostu o 0,9% we wrześniu ub. roku). Wzrost przeciętnego zatrudnienia odnotowano w 8 sekcjach, w tym największy w administrowaniu i działalności wspierającej (o 18,4%) oraz w informacji i komunikacji (o 14,5%). W 5 sekcjach zatrudnienie zmniejszyło się, w tym najbardziej w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 31,0%). W sekcji działalność profesjonalna, naukowa i techniczna przeciętne zatrudnienie pozostało na poziomie sprzed roku.

W kraju przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw zmniejszyło się w skali roku o 0,3%.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2013		I- IX 2013	
	w tys.	IX 2012 = 100	w tys.	I- IX 2012 = 100
Ogółem	441,5	101,3	436,9	99,8
w tym:				
Przemysł	205,9	99,6	204,0	98,5
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	170,7	100,3	168,8	99,0
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	3,2	69,0	3,2	69,1
Budownictwo	29,8	92,6	29,9	88,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	78,5	97,9	77,6	97,2
Transport i gospodarka magazynowa	17,6	104,3	17,8	105,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	12,2	97,4	13,3	104,6
Informacja i komunikacja	10,3	114,5	9,8	107,9
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	7,3	100,1	7,3	100,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	13,4	100,0	12,9	98,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	55,5	118,4	53,2	112,5
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	6,7	103,0	6,8	102,6
Pozostała działalność usługowa	1,5	105,2	1,5	106,8

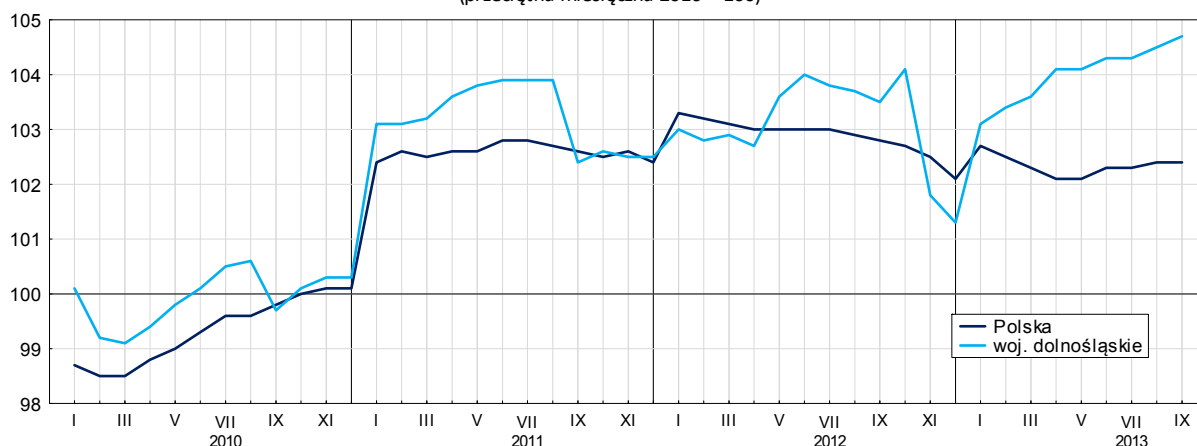
a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W odniesieniu do sierpnia br. przeciętne zatrudnienie ogółem wzrosło o 0,2%. Wzrost odnotowano w 7 sekcjach, w tym największy w administrowaniu i działalności wspierającej (o 0,9%), natomiast spadek wystąpił w 6 sekcjach, w tym największy w zakwaterowaniu i gastronomii (o 3,0%). W sekcji obsługa nieruchomości i firm przeciętne zatrudnienie pozostało na poziomie z poprzedniego miesiąca.

W okresie styczeń-wrzesień br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 436,9 tys. osób, tj. o 0,2% niższym niż przed rokiem (wobec wzrostu o 1,3% w analogicznym okresie ub. roku). Spadek przeciętnego zatrudnienia odnotowano w 6 sekcjach, w tym największy w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 30,9%) oraz w budownictwie (o 11,5%). W 8 sekcjach zatrudnienie zwiększyło się, w tym najbardziej w administrowaniu i działalności wspierającej (o 12,5%) oraz pozostałej działalności usługowej (o 6,8%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw

(przeciętna miesięczna 2010 = 100)

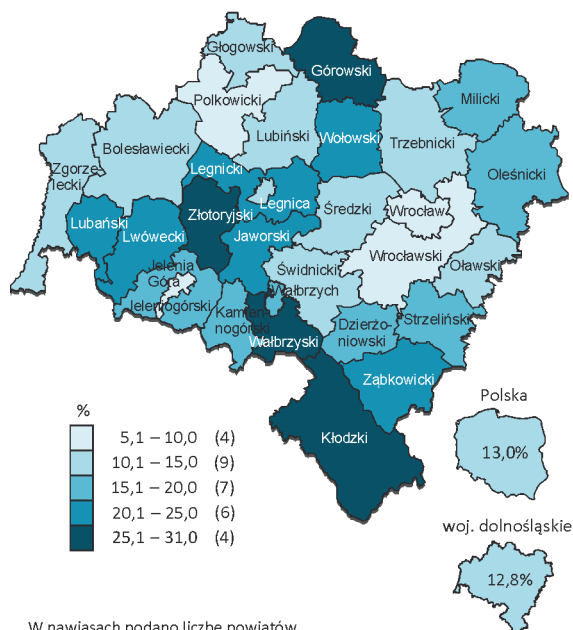
W końcu września br. **liczba bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy w województwie dolnośląskim kształtowała się na poziomie 148,8 tys. osób i była większa o 3,1% (tj. o 4,4 tys. osób) niż we wrześniu ub. roku, natomiast mniejsza o 0,6% w porównaniu do sierpnia br.

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2012	2013	
		VIII	IX
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca) w tys.	144,4	149,7	148,8
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	20,4	15,9	19,4
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	19,2	17,3	20,2
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %	12,5	12,9	12,8

Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu września br. wyniosła 12,8%, tj. więcej o 0,3 p.proc. niż przed rokiem, natomiast o 0,1 p.proc. mniej w porównaniu z poprzednim miesiącem. W rankingu z innymi województwami, dolnośląskie pod względem wysokości stopy bezrobocia plasowało się na 5. miejscu (najwyższą pozycję zajmowało woj. wielkopolskie ze stopą bezrobocia równą 9,4%).

Stopa bezrobocia rejestrowanego według powiatów we wrześniu 2013 r. (stan w końcu miesiąca)

Do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia nadal należały:

- wałbrzyski¹ (31,0%),
- górski (26,9% wobec 25,7% we wrześniu ub. roku),
- złotoryjski (26,6% wobec 25,2%),
- kłodzki (26,2% wobec 24,7%),

a także:

- lwówecki (24,9% wobec 23,8%),
- jaworski (22,7% wobec 22,1%),
- lubański (21,6% wobec 22,3%),
- ząbkowicki (21,6% wobec 22,7%),
- legnicki (21,1% wobec 20,9%),
- wołowski (20,8% wobec 20,5%).

W grupie powiatów o niskiej stopie bezrobocia znalazły się powiaty:

- wrocławski (5,1% wobec 5,0% w analogicznym miesiącu ub. roku),
- polkowicki (8,4% wobec 8,6%),
- oraz miasta na prawach powiatu:
- Wrocław (5,6% wobec 5,2%),
- Jelenia Góra (9,1% wobec 9,5%).

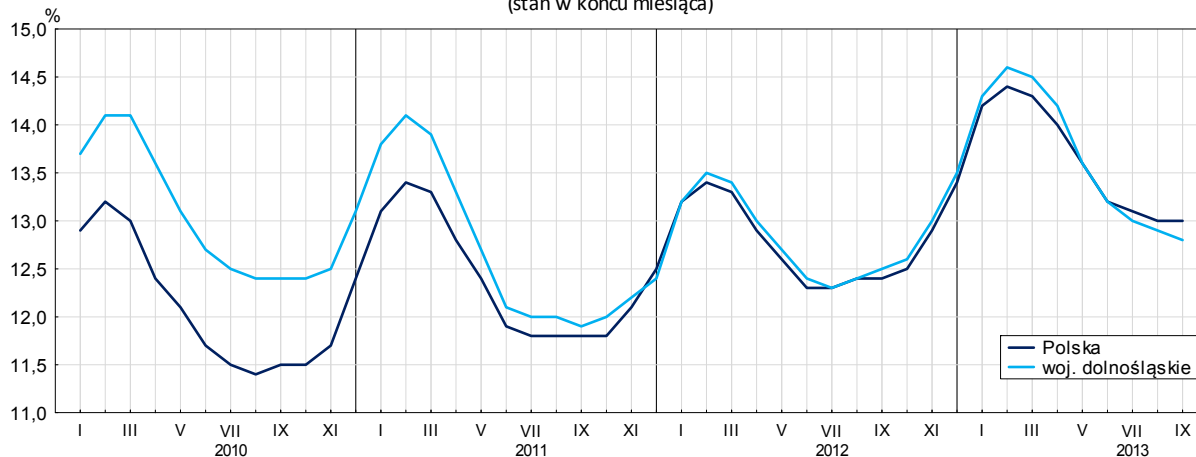
Dystans pomiędzy powiatem wałbrzyskim¹ – plasującym się na ostatnim miejscu – a powiatem wrocławskim mającym najniższy poziom bezrobocia wynosił 25,9 p.proc.

W nawiasach podano liczbę powiatów.

W ujęciu rocznym stopa bezrobocia wzrosła w 21 powiatach, w tym w największym stopniu w powiatach: oławskim (o 2,7 p.proc.), kłodzkim (o 1,5 p.proc.), zgorzeleckim (o 1,5 p.proc.) i złotoryjskim (o 1,4 p.proc.). Obniżenie stopy bezrobocia odnotowano w powiatach: ząbkowickim (o 1,1 p.proc.), jeleniogórskim (o 1,0 p.proc.), lubańskim (o 0,7 p.proc.), głogowskim (o 0,4 p.proc.), kamiennogórskim (o 0,2 p.proc.) i polkowickim (o 0,2 p.proc.) oraz w Jeleniej Górze (o 0,4 p.proc.).

Stopa bezrobocia rejestrowanego

(stan w końcu miesiąca)

¹ Bez miasta na prawach powiatu Wałbrzych. Patrz Uwagi ogólne str. 2.

We wrześniu br. w powiatowych urzędach pracy **zarejestrowano** 19,4 tys. nowych bezrobotnych, tj. o 5,3% mniej niż przed rokiem, natomiast o 21,4% więcej niż przed miesiącem. Osoby rejestrujące się po raz kolejny stanowiły 74,9% nowo zarejestrowanych (we wrześniu 2012 r. – 74,1%). Udział osób rejestrujących się po raz pierwszy zmniejszył się w skali roku o 0,8 p.proc. (do 25,1%).

Stopa napływu bezrobotnych do urzędów pracy (tj. stosunek nowo zarejestrowanych do liczby aktywnych zawodowo) wyniosła 1,7 (przed miesiącem – 1,4, przed rokiem – 1,8).

Jednocześnie we wrześniu br. z ewidencji bezrobotnych **wyrejestrowano** 20,2 tys. osób, tj. więcej o 5,7% niż przed rokiem i o 16,9% więcej niż przed miesiącem. Z tytułu podjęcia pracy (głównej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 10,4 tys. osób (przed rokiem 8,5 tys.). Udział tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się w ujęciu rocznym o 7,0 p.proc. (do 55,1%). Wzrósł również odsetek osób wyrejestrowanych z powodu odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy (o 0,2 p.proc. do 2,1%) oraz osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (o 0,1 p.proc. do 6,9%). Zmniejszył się natomiast odsetek osób, które utraciły status bezrobotnego w związku z rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawców (o 6,4 p.proc. do 6,6%), a także w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 1,3 p.proc. do 26,7%). Nie zmienił się w ciągu roku odsetek osób wyrejestrowanych z powodu nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego (1,2%).

Stopa odpływu bezrobotnych z urzędów pracy (tj. stosunek liczby bezrobotnych wyrejestrowanych w danym miesiącu do liczby bezrobotnych na koniec poprzedniego miesiąca) wyniosła 13,5 (przed miesiącem – 11,5, przed rokiem – 13,4).

W końcu września br. w strukturze zarejestrowanych bezrobotnych kobiety stanowiły 51,7% (tj. o 1,5 p.proc. mniej niż przed rokiem). Większość bezrobotnych pozostających w ewidencji urzędów pracy to osoby, które wcześniej pracowały zawodowo – w końcu września br. zbiorowość ta liczyła 128,5 tys., tj. 86,4% ogółu zarejestrowanych.

Bez prawa do zasiłku pozostawało 124,2 tys. bezrobotnych, a ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem zwiększył się w porównaniu z wrześniem ub. roku o 2,2 p.proc. (do 83,5%).

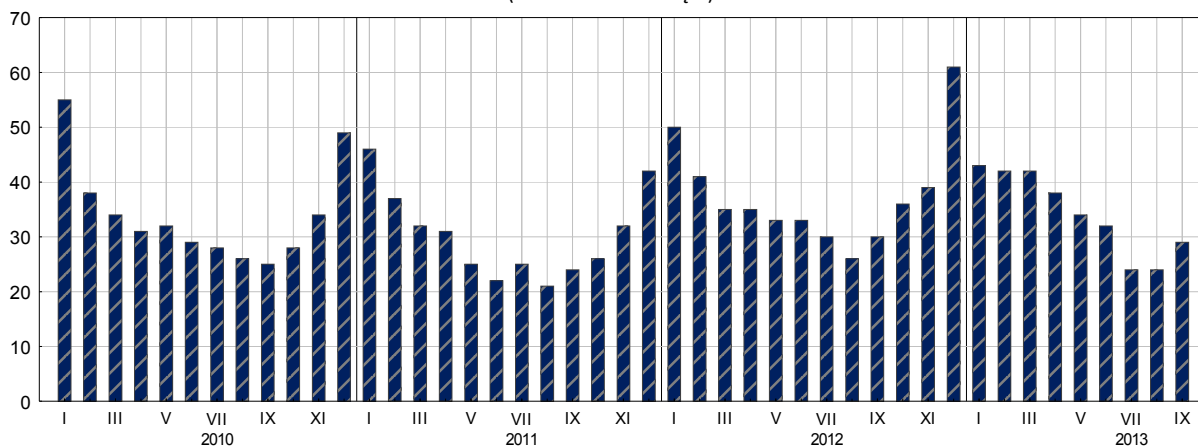
Bezrobotni będący w **szczególnej sytuacji na rynku pracy** we wrześniu br. stanowili 90,6% ogółu bezrobotnych (o 0,3 p.proc. więcej niż przed rokiem). Udział osób długotrwale bezrobotnych, stanowiących najliczniejszą grupę zarejestrowanych ogółem, w skali roku zwiększył się o 1,9 p.proc. Zwiększył się również udział m.in. bezrobotnych osób powyżej 50 roku życia (o 0,9 p.proc.), bezrobotnych osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia (o 0,6 p.proc.) oraz bezrobotnych osób bez kwalifikacji zawodowych (o 0,4 p.proc.). Zmniejszył się natomiast udział bezrobotnych osób do 25 roku życia (o 1,1 p.proc.) oraz bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego (o 0,9 p.proc.). W ogólnej liczbie bezrobotnych w ciągu roku nie zmienił się udział bezrobotnych niepełnosprawnych.

Wybrane kategorie bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy kształtowały się następująco:

Bezrobotni	IX 2012	2013	
		VIII	IX
w % ogółem			
Do 25 roku życia	16,6	14,7	15,5
Długotrwale ¹	47,5	48,9	49,4
Powyżej 50 roku życia	27,7	28,7	28,6
Bez kwalifikacji zawodowych	31,0	31,1	31,4
Samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia	11,8	12,4	12,5
Niepełnosprawni	7,2	7,1	7,2

Bezrobotni na 1 ofertę pracy

(stan w końcu miesiąca)

¹ Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

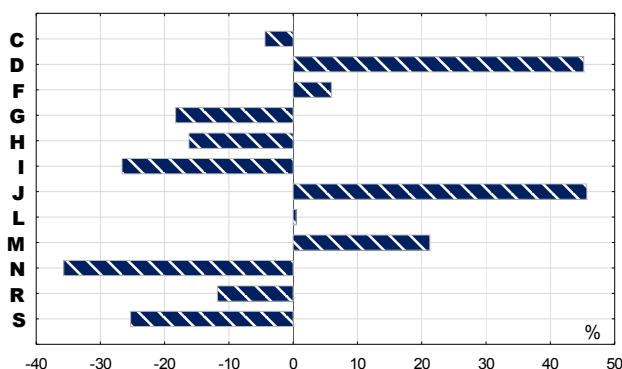
We wrześniu br. do powiatowych urzędów pracy zgłoszono 5690 ofert zatrudnienia, tj. o 1112 ofert mniej niż przed rokiem i o 1419 mniej niż przed miesiącem. W końcu września br. 5182 miejsca pracy pozostawały nierozdysponowane, co oznacza, że na 1 ofertę pracy przypadało 29 bezrobotnych, przed rokiem – 30, przed miesiącem – 24.

W końcu września br. w województwie zgłoszono zwolnienia grupowe z 45 zakładów (w tym 39 z sektora prywatnego) i objęły one 993 pracowników. Rok wcześniej dotyczyły to 81 zakładów (67 z sektora prywatnego) i 1545 pracowników, a miesiąc wcześniej – 47 zakładów (39 z sektora prywatnego) i 1080 osób.

WYNAGRODZENIA

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie we wrześniu br. kształtowało się na poziomie 3864,82 zł i było wyższe o 9,8% w relacji do września ub. roku (przed rokiem wzrosło o 1,5%). W kraju przeciętne wynagrodzenie wyniosło 3770,91 zł i wzrosło w ciągu roku o 3,6%.

Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto od średniego wynagrodzenia w województwie według wybranych sekcji we wrześniu 2013 r.

Sekcje:

- C. Przetwórstwo przemysłowe
- D. Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ
- F. Budownictwo
- G. Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ
- H. Transport i gospodarka magazynowa
- I. Zakwaterowanie i gastronomia^Δ
- J. Informacja i komunikacja
- L. Obsługa rynku nieruchomości^Δ
- M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
- N. Administrowanie i działalność wspierająca^Δ
- R. Działalność związana kulturą, rozrywką i rekreacją
- S. Pozostała działalność usługowa

W porównaniu z wrześniem ub. roku wzrost przeciętnych wynagrodzeń odnotowano we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw, w tym największy w sekcjach zakwaterowanie i gastronomia (o 19,6%) oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 13,0%).

W odniesieniu do przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w województwie we wrześniu br. najwyższe wynagrodzenie otrzymali pracujący w informacji i komunikacji (wyższe o 45,7%), a także w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 45,2%). Stosunkowo najniższe przeciętne wynagrodzenie brutto wystąpiło w administrowaniu i działalności wspierającej (o 35,7% niższe od przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 26,6%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

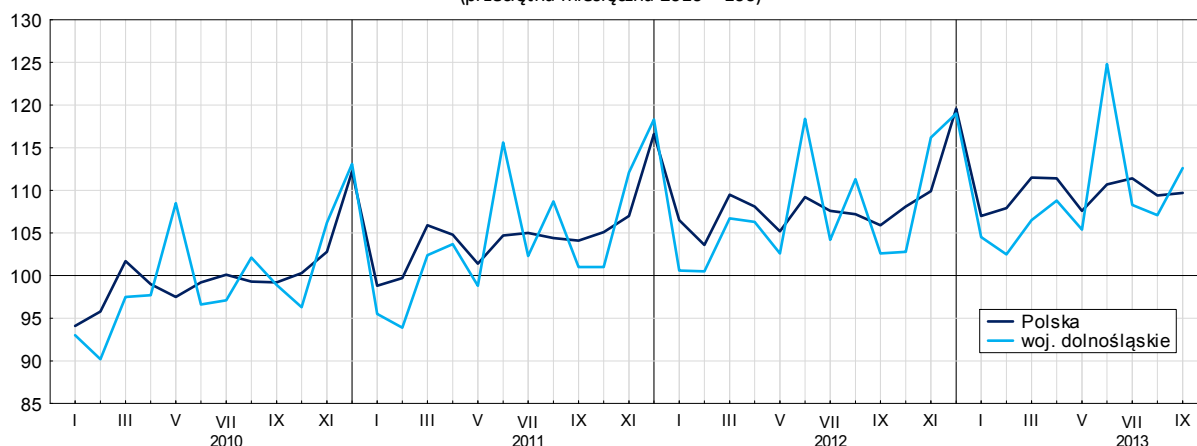
Wyszczególnienie	IX 2013		I-IX 2013	
	w zł	IX 2012 = 100	w zł	I-IX 2012 = 100
Ogółem	3864,82	109,8	3757,49	103,2
w tym:				
Przemysł	4431,60	115,2	4199,44	103,7
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	3694,37	105,3	3711,65	104,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	5612,57	113,0	5783,87	111,3
Budownictwo	4094,49	104,7	3980,20	99,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3157,75	104,7	3176,79	104,3
Transport i gospodarka magazynowa	3238,13	101,2	3219,35	100,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2835,35	119,6	2785,30	113,1
Informacja i komunikacja	5629,99	105,7	5731,75	104,2
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3883,36	103,0	3876,39	102,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	4686,26	110,1	4656,31	108,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2484,80	104,7	2574,70	104,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3408,61	105,1	3392,75	104,3
Pozostała działalność usługowa	2886,93	108,7	2949,39	109,3

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W relacji do sierpnia br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ukształtowało się na poziomie wyższym o 5,1%.

W okresie styczeń-wrzesień br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 3757,49 zł, tj. o 3,2% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu o 3,8% przed rokiem).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw
(przeciętna miesięczna 2010 = 100)

CENY DETALICZNE

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie dolnośląskim w II kwartale br. wzrosły o 0,4% w skali roku (wobec wzrostu o 4,0% w II kwartale 2012 r.).

Najwyższy wzrost cen zanotowano w grupach napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe oraz rekreacja i kultura (po 3,2%).

W II kwartale br. w kraju odnotowano wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku o 0,5%.

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie dolnośląskim kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2012		2013	
	I kw.	II kw.	I kw.	II kw.
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100			
Ogółem	104,2	104,0	101,1	100,4
Żywność i napoje bezalkoholowe	103,9	104,2	103,1	101,4
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	104,8	104,6	102,5	103,2
Odzież i obuwie	96,2	93,9	91,9	92,4
Mieszkanie	105,9	106,2	102,0	101,0
Zdrowie	104,1	103,3	102,6	102,4
Transport	109,4	108,1	99,6	96,8
Rekreacja i kultura	101,0	99,6	98,9	103,2
Edukacja	106,4	105,9	102,8	102,6

We wrześniu br. w grupie „pieczywo i produkty zbożowe” wzrost cen detalicznych w skali roku dotyczył mąki pszennej (o 7,3%) oraz ryżu (o 1,8%), podczas gdy obniżyły się ceny kaszy jęczmiennej (o 4,0%), bułki pszennej (o 2,0%) oraz chleba pszenno-żytniego (o 1,6%).

W grupie „mięso” wzrost cen w relacji do września ub. roku dotyczył mięsa wołowego z kością (rostbef) – o 1,9%, kurcząt patroszonych (o 0,9%) oraz mięsa wieprzowego z kością (schab środkowy) – 0,4%. Cena mięsa wołowego bez kości (z udźca) obniżyła się o 1,2%.

Wśród badanych wędlin wzrosła zarówno cena kiełbasy suszonej (o 7,8%), jak i wędzonej (o 2,9%). Wzrosła także cena szynki wieprzowej gotowanej (o 6,7%).

W relacji do września ub. roku cena fileta z morskiczka mrożonego wzrosła o 2,6%.

Z grupy „mleko, sery i jaja” wzrost cen dotyczył: sera dojrzewającego (o 12,5%), śmietany o zawartości tłuszczu 18% (o 7,6%), sera twarogowego półtłustego (o 4,4%), mleka krowiego spożywczego o zawartości tłuszczu 2-2,5% (o 4,1%) oraz mleka krowiego spożywczego o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowanego (o 2,8%). Obniżyła się natomiast cena jaj kurzych świeżych (o 6,7%).

W grupie „oleje i pozostałe tłuszcze” wzrosła cena masła świeżego o zawartości tłuszczu ok. 82,5% (o 12,4%) oraz margaryny (o 0,9%), natomiast obniżyła się cena oleju rzepakowego produkcji krajowej (o 4,5%).

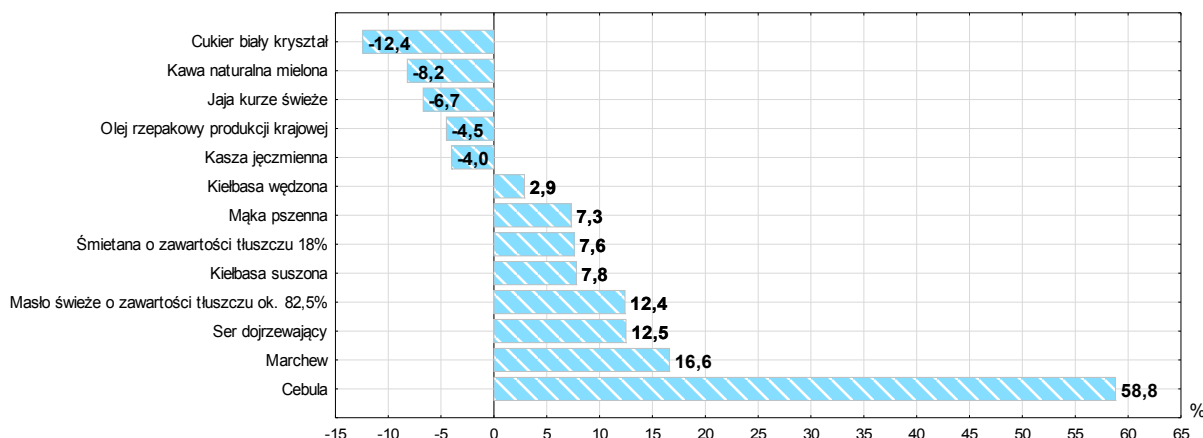
W skali roku ceny cebuli, marchwi, jabłek, cytryn i pomarańczy wzrosły przeciętnie odpowiednio o: 58,8%, 16,6%, 16,3%, 16,0% i 3,1%. Cena ziemniaków wzrosła 2-krotnie.

Wśród pozostałych artykułów żywnościowych obniżyły się ceny m.in.: cukru białego kryształ (o 12,4%), kawy naturalnej mielonej (o 8,2%), czekolady mlecznej (o 3,9%), soku jabłkowego (o 3,8%) oraz herbaty czarnej, liściastej (o 3,2%).

Zmiany cen detalicznych wybranych artykułów żywnościowych we wrześniu 2013 r.

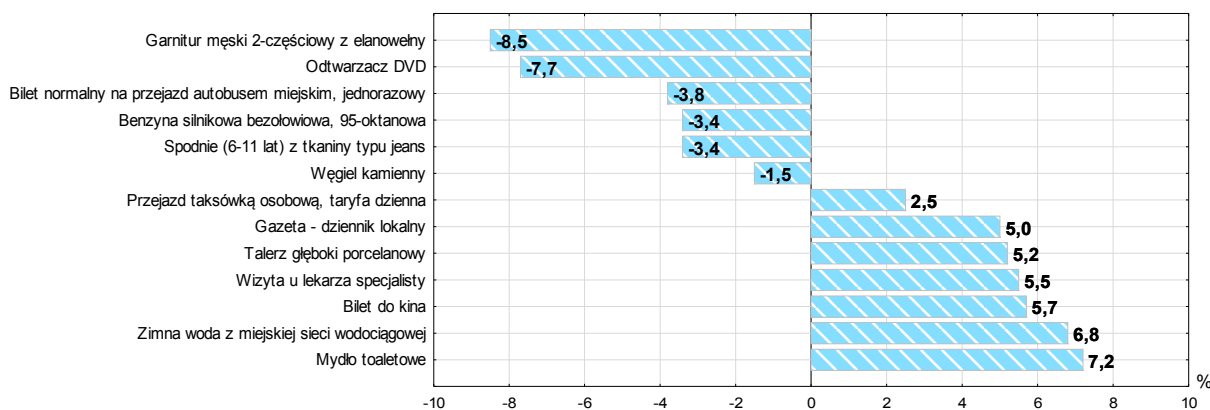
(wzrost/spadek w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego)

W porównaniu do września ub. roku odnotowano wzrost cen m.in.: za pobranie zimnej wody z miejskiej sieci wodociągowej (o 6,8%) oraz za ciepłą wodę (o 1,0%). We wrześniu br. za tonę węgla kamiennego płacono o 1,5% mniej niż w analogicznym miesiącu roku poprzedniego.

Zmiany cen detalicznych wybranych artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych we wrześniu 2013 r.

(wzrost/spadek w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego)

Wśród produktów i usług związanych z transportem wzrosła cena przejazdu taksówką osobową, taryfa dzienna (o 2,5%). W relacji do września ub. roku obniżyła się natomiast cena biletu normalnego na przejazd autobusem miejskim (o 3,8%), litra benzyny silnikowej bezołowiowej 95-oktanowej (o 3,4%) oraz cena oleju napędowego (o 1,9%).

W skali roku wzrosła opłata za wizytę u lekarza specjalisty – o 5,5% oraz cena biletu do kina – o 5,7%.

Wśród pozostałych badanych artykułów nieżywnościowych wzrost cen w porównaniu z wrześniem ub. roku dotyczył m.in.: mydła toaletowego (o 7,2%), talerza głębokiego porcelanowego (o 5,2%), gazety - dziennik lokalny (o 5,0%), firany syntetycznej (o 4,6%), baterii zlewozmywakowej (o 3,8%) oraz półbutów damskich skórzanych na podszewie nieskórzanej (o 3,2%). Mniej natomiast płacono m.in. za: garnitur męski 2-częściowy z elanowej (o 8,5%), odtwarzacz DVD (o 7,7%), mikser elektryczny (o 4,9%), spodnie (6-11 lat) z tkaniny typu jeans (o 3,4%) oraz rajstopy damskie gładkie (o 2,1%).

W skali roku wzrosła cena oczyszczenia chemicznego garnituru męskiego 2-częściowego – o 3,1%, podzelowania obuwia męskiego – o 2,5% oraz strzyżenia włosów męskich – o 0,7%.

ROLNICTWO

We wrześniu br. średnia¹ temperatura powietrza na obszarze województwa dolnośląskiego wyniosła 12,2°C i była o 1,7°C niższa od średniej temperatury odnotowanej we wrześniu ub. roku, przy czym maksymalna temperatura to 13,1°C (Wrocław), a minimalna – 11,4°C (Jelenie Góra). Średnia suma opadów atmosferycznych wyniosła 107,6 mm (wobec 43,7 mm

¹ Przeciętne wartości temperatur i opadów obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych miesięcznych wartości z czterech stacji hydrologiczno-meteorologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, zlokalizowanych w Jeleniej Górze, Kłodzku, Legnicy i Wrocławiu.

we wrześniu 2012 r.). We Wrocławiu suma opadów we wrześniu br. stanowiła 207% normy z wielolecia (1971-2000), podczas gdy w analogicznym miesiącu ub. roku – 87% normy. Liczba dni z opadami we wrześniu br. wyniosła od 17 do 19 w zależności od regionu (rok wcześniej w granicy 8 – 14 dni).

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII – IX 2013		IX 2013		
	w tys. t	analogiczny okres poprzedniego roku = 100	w tys. t	IX 2012 = 100	VIII 2013 = 100
Ziarno zbóż podstawowych ^b	424,8	75,4	108,2	107,4	42,1
w tym:					
pszenica	299,2	78,7	89,0	112,6	50,9
żyto	19,3	96,3	5,6	277,0	56,7

a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje: pszenicę, żyto, jęczmień, owies, pszenżyto; łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego.

Na rynku rolnym we wrześniu br. łącznie skupiono 108,2 tys. ton **zbóż podstawowych**, tj. o 57,9% mniej w porównaniu z poprzednim miesiącem, natomiast więcej o 7,4% w relacji z wrześniem ub. roku. Zarówno pszenicy, jak i żyta skupiono odpowiednio o 49,1% i 43,3% mniej niż w poprzednim miesiącu. W skali roku skup pszenicy był większy o 12,6%, a skup żyta – 2,8-krotnie.

W okresie lipiec-wrzesień br. skup zbóż podstawowych wyniósł 424,8 tys. ton i był mniejszy o 24,6% niż w tym samym okresie ub. roku, przy czym pszenicy skupiono mniej o 21,3%, a żyta – o 3,7%.

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I-IX 2013		IX 2013		
	w tys. t	I-IX 2012 = 100	w tys. t	IX 2012 = 100	VIII 2013 = 100
Żywiec rzeźny ^b	70,0	99,8	5,4	103,5	80,2
w tym:					
bydło (bez cieląt)	7,0	74,0	0,5	116,2	98,7
trzoda chlewna	12,8	132,4	0,5	124,5	62,3
drób	50,2	98,4	4,4	100,5	81,2
Mleko ^c	115,8	98,3	13,1	105,5	97,4

a W okresie lipiec-sierpień bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje: bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w wadze żywej. c W milionach litrów.

We wrześniu br. **skup żywca rzeźnego** ogółem wyniósł 5,4 tys. ton, tj. mniej w relacji z poprzednim miesiącem (o 19,8%), natomiast więcej w porównaniu z wrześniem ub. roku (o 3,5%). W skali miesiąca odnotowano spadek wszystkich gatunków żywca rzeźnego, podczas gdy w skali roku notowano ich wzrost.

W okresie styczeń-wrzesień br. skup żywca rzeźnego był mniejszy, tj. o 0,2% od notowanego w analogicznym okresie ub. roku, przy czym mniejszy niż przed rokiem skup dotyczył bydła i drobiu, natomiast trzody chlewnej skupiono więcej o 32,4%.

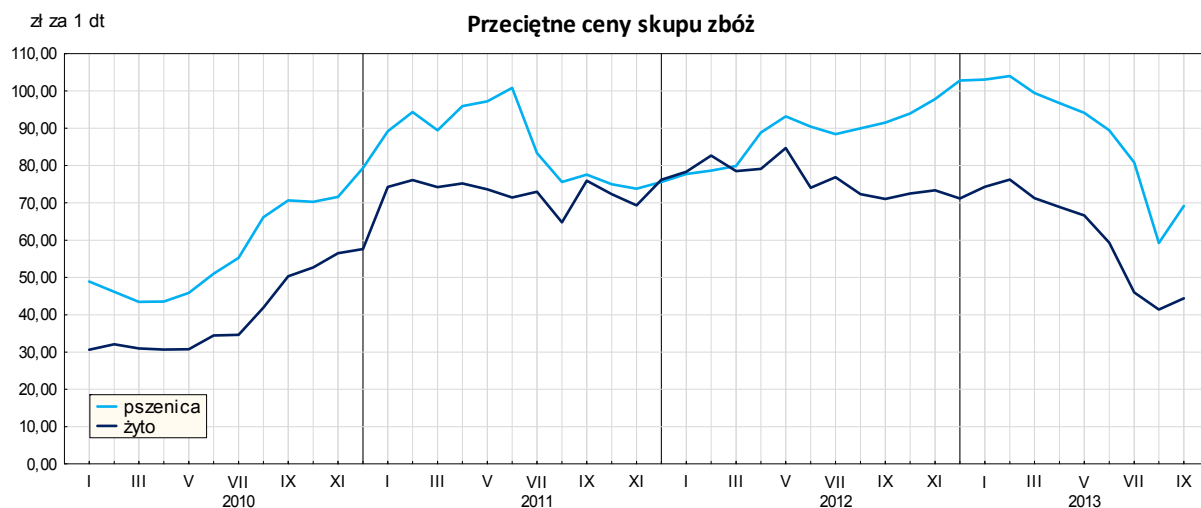
Od początku br. skupiono 115,8 mln l **mleka**, tj. mniej o 1,7% niż w analogicznym okresie ub. roku. We wrześniu br. dostawy tego surowca do skupu były mniejsze w ujęciu miesięcznym (o 2,6%), natomiast większe w skali roku (o 5,5%).

Przeciętne ceny w skupie podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

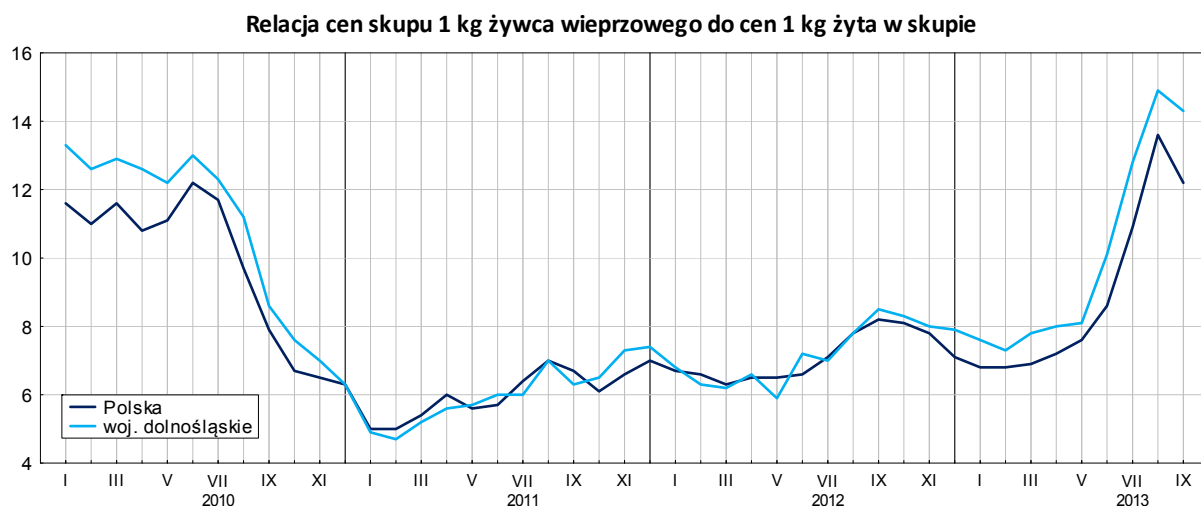
Wyszczególnienie	I-IX 2013		IX 2013		
	zł	I-IX 2012 = 100	zł	IX 2012 = 100	VIII 2013 = 100
Ziarno zbóż ^a za 1 dt:					
pszenica	81,27	93,5	69,16	75,6	116,7
żyto	58,55	77,1	44,41	62,5	107,3
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej:					
bydło (bez cieląt)	5,84	97,5	6,22	94,2	104,0
trzoda chlewna	5,40	106,1	6,28	103,5	103,0
drób	4,36	100,0	4,57	104,3	98,9
Mleko za 1 hl	129,52	106,5	138,08	118,8	104,2

a Bez ziarna siewnego.

Średnie ceny za dostarczoną we wrześniu br. pszenicę do skupu były wyższe o 16,7% niż przed miesiącem, natomiast o 24,4% niższe niż przed rokiem. Średnie ceny żyta w skali miesiąca wzrosły o 7,3%, natomiast w skali roku obniżyły się o 37,5%.

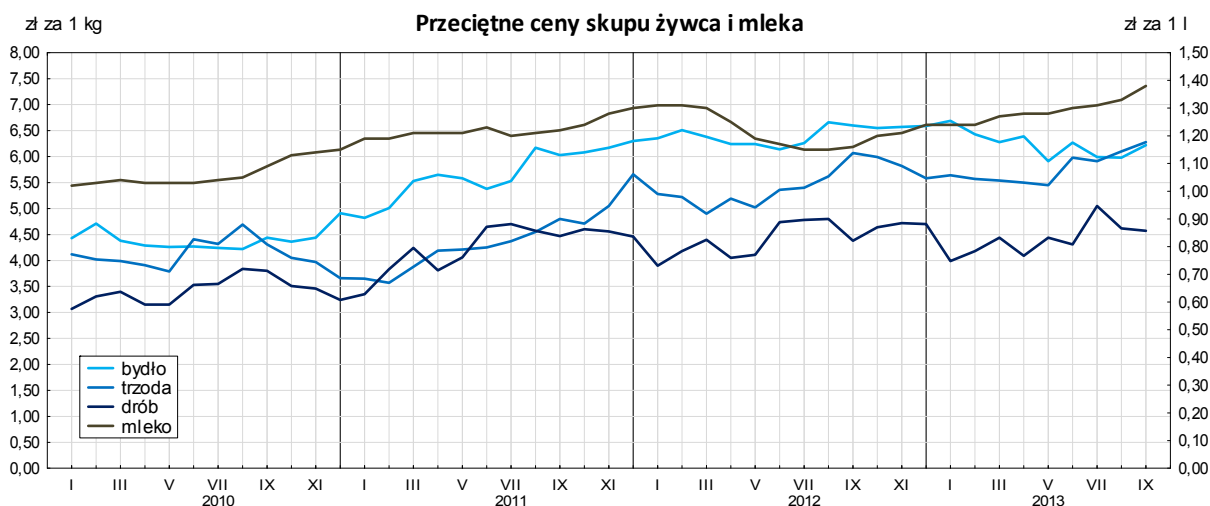

W porównaniu do sierpnia br. odnotowano wzrost cen żywca wieprzowego w skupie o 3,0%; za 1 kg tego surowca we wrześniu br. płacono 6,28 zł. W ujęciu rocznym przeciętne ceny żywca wieprzowego w skupie były wyższe o 3,5%. Cena 1 kg żywca wieprzowego (w wadze żywej) we wrześniu br. równoważyła wartość 14,3 kg żyta (według cen w skupie), wobec 14,9 przed miesiącem i 8,5 przed rokiem.

Przeciętna cena skupu 1 kg żywca drobiowego we wrześniu br. wyniosła 4,57 zł i w odniesieniu do sierpnia obniżyła się o 1,1%, natomiast wzrosła o 4,3% w relacji do września ub. roku.

Przeciętna cena skupu żywca wołowego (6,22 zł/kg), była wyższa o 4,0% w skali miesiąca, natomiast niższa o 5,8% w skali roku.

Średnia cena mleka we wrześniu br. ukształtowała się na poziomie 138,08 zł za 1 hl, tj. zarówno wyższym niż przed miesiącem (o 4,2%), jak i przed rokiem (o 18,8%).

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Produkcja sprzedana przemysłu we wrześniu br. osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 9213,7 mln zł i była (w cenach stałych) o 3,6% wyższa niż przed rokiem (kiedy to zanotowano jej spadek o 2,6%). Równocześnie w skali roku wystąpił wzrost (w cenach bieżących) **produkcji budowlano-montażowej** o 7,1% (przed rokiem – spadek o 33,6%).

Produkcja sprzedana w przetwórstwie przemysłowym, stanowiąca 80,1% produkcji przemysłowej ogółem, w porównaniu z wrześniem ub. roku zwiększyła się (w cenach stałych) o 5,6% (wówczas odnotowano spadek o 3,9%). W sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę odnotowano spadek o 23,7% (wobec wzrostu o 22,9% przed rokiem).

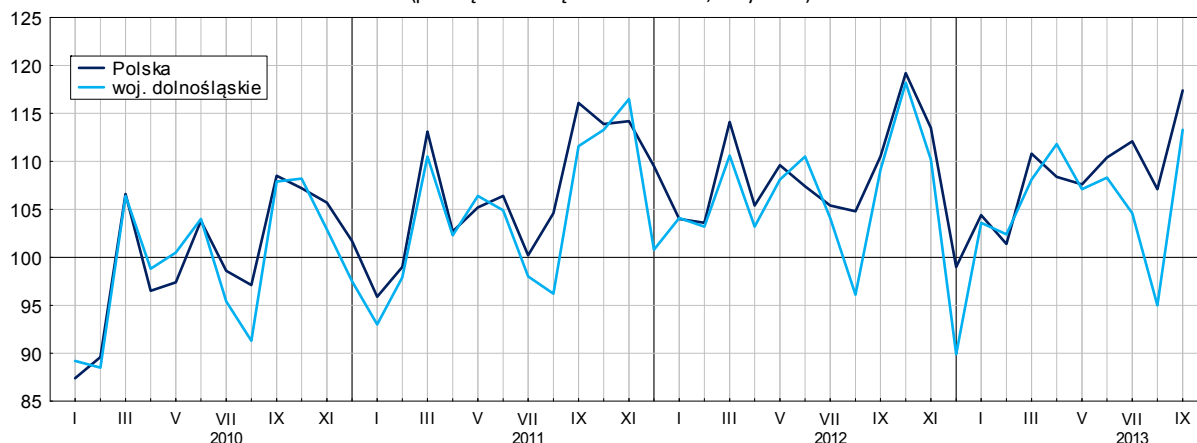
Wyższy niż we wrześniu ub. roku poziom produkcji sprzedanej wystąpił w 18 (spośród 31 występujących w województwie) działach przemysłu. Spośród działów o wysokim udziale w strukturze produkcji sprzedanej przemysłu wyższa niż we wrześniu ub. roku była m.in.: produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 30,7%), urządzeń elektrycznych (o 11,7%) oraz chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 10,1%). Znaczący spadek produkcji sprzedanej dotyczył natomiast m.in. produkcji maszyn i urządzeń (o 35,1%) oraz komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 6,7%).

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2013	I-IX 2013	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
Ogółem	103,6	98,7	100,0
w tym:			
Przetwórstwo przemysłowe	105,6	99,2	77,3
w tym produkcja:			
artykułów spożywczych	98,9	92,5	6,2
papieru i wyrobów z papieru	98,1	107,8	2,9
chemikaliów i wyrobów chemicznych	110,1	106,2	4,1
wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	105,8	97,9	7,0
wyrobów z metali ^Δ	105,3	95,5	6,5
komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	93,3	93,3	9,1
urządzeń elektrycznych	111,7	105,9	5,2
maszyn i urządzeń ^Δ	64,9	61,4	3,6
pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	130,7	112,3	19,5
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	76,3	74,8	1,7

W porównaniu z sierpniem br. produkcja sprzedana przemysłu zwiększyła się o 19,3%, w tym o 21,6% w przetwórstwie przemysłowym.

Produkcja sprzedana przemysłu
(przeciętna miesięczna 2010 = 100; ceny stałe)

Na 1 zatrudnionego produkcja sprzedana we wrześniu br. wyniosła (w cenach bieżących) 44,8 tys. zł i była (w cenach stałych) o 4,0% większa niż przed rokiem, przy mniejszym o 0,4% przeciętnym zatrudnieniu, natomiast wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 15,2%.

W okresie styczeń-wrzesień br. produkcja sprzedana przemysłu wyniosła (w cenach bieżących) 76749,7 mln zł i była (w cenach stałych) niższa o 1,3% niż w analogicznym okresie ub. roku. Produkcja zmniejszyła się zarówno w przetwórstwie przemysłowym, jak i w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, tj. odpowiednio o 0,8% i o 25,2%.

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) we wrześniu br. wyniosła 1204,3 mln zł i była wyższa o 16,0% niż we wrześniu ub. roku (kiedy notowano spadek o 18,9%).

W porównaniu z sierpniem br. produkcja sprzedana budownictwa zwiększyła się o 18,4%.

Wydajność pracy w budownictwie, mierzona wartością produkcji sprzedanej budownictwa w przeliczeniu na 1 zatrudnionego we wrześniu br. ukształtowała się na poziomie 40,4 tys. zł (w cenach bieżących) i była o 25,3% wyższa niż przed rokiem, przy mniejszym o 7,4% przeciętnym zatrudnieniu, natomiast wyższym o 4,7% przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu brutto.

W okresie styczeń-wrzesień br. produkcja sprzedana budownictwa osiągnęła wartość 7463,2 mln zł, tj. o 9,9% niższą w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku (wobec wzrostu o 1,3% przed rokiem).

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) we wrześniu br. ukształtowała się na poziomie 591,6 mln zł i stanowiła 49,1% ogółu produkcji sprzedanej budownictwa. W porównaniu do sierpnia br. produkcja budowlano-montażowa zwiększyła się o 12,6%, a w odniesieniu do września ub. roku – o 7,1%. W strukturze produkcji budowlano-montażowej we wrześniu br. największy udział (39,1%) miały podmioty, których podstawowym rodzajem działalności była budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej. W skali roku wartość produkcji zrealizowanej w tym dziale zwiększyła się o 19,9%. Podmioty wykonujące głównie roboty budowlane specjalistyczne w skali roku notowały również wzrost produkcji budowlano-montażowej (o 5,3%), natomiast podmioty specjalizujące się w budowie budynków notowały spadek (o 3,7%).

Dynamika i struktura produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Działy budownictwa	IX 2013	I-IX 2013	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m	107,1	80,6	100,0
Budowa budynków ^Δ	96,3	88,9	35,6
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	119,9	67,7	35,2
Roboty budowlane specjalistyczne	105,3	91,0	29,2

W porównaniu z sierpniem br. odnotowano wzrost produkcji budowlano-montażowej we wszystkich działach, w dziale budowa budynków - o 21,4%, budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej - o 3,2%, a roboty budowlane specjalistyczne - o 17,6%.

W okresie styczeń-wrzesień br. produkcja budowlano-montażowa ukształtowała się na poziomie 3891,8 mln zł i stanowiła 52,1% wartości ogółu produkcji sprzedanej budownictwa. W ciągu roku jej wartość zmniejszyła się o 19,4% (wobec spadku o 9,4% przed rokiem). W strukturze produkcji budowlano-montażowej największy udział miały podmioty, których podstawowym rodzajem działalności była budowa budynków (35,6%).

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

We wrześniu br. w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku zwiększyła się liczba mieszkań oddanych do użytkowania oraz liczba mieszkań, na budowę których uzyskano pozwolenia, a także liczba mieszkań rozpoczętych.

Według wstępnych danych¹ we wrześniu br. w województwie **przekazano do użytkowania** 1606 mieszkań, tj. o 38,2% więcej niż przed rokiem. W kraju oddano do użytkowania o 0,1% mniej mieszkań niż rok wcześniej.

We wrześniu br. najwięcej mieszkań przekazali inwestorzy budujący na sprzedaż lub wynajem – 692 oraz inwestorzy indywidualni – 514 (przed rokiem w tych formach budownictwa oddano odpowiednio 685 i 424 mieszkania). W budownictwie społecznym czynszowym oddano 292 mieszkania, w komunalnym – 97, a w spółdzielczym – 11. W budownictwie zakładowym nie oddano nowych mieszkań.

Mieszkania oddane do użytkowania w województwie dolnośląskim we wrześniu br. stanowiły 13,3% mieszkań oddanych do użytkowania w kraju.

¹ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych

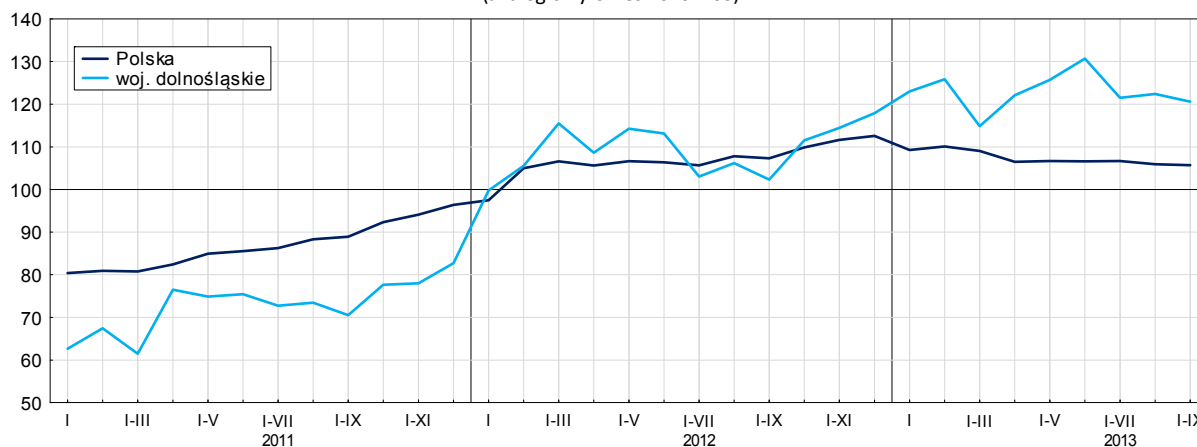
Liczba mieszkańców oddanych do użytkowania w okresie styczeń-wrzesień br. kształtowała się następująco:

Formy budownictwa	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-VIII 2012 = 100	
Ogółem	12009	100,0	117,9	88,7
Indywidualne	4628	38,5	108,2	138,5
Spółdzielcze	453	3,8	181,2	57,7
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	6042	50,3	108,7	58,6
Komunalne	137	1,1	133,0	39,4
Spółeczne czynszowe	704	5,9	x	50,0
Zakładowe	45	0,4	x	63,4

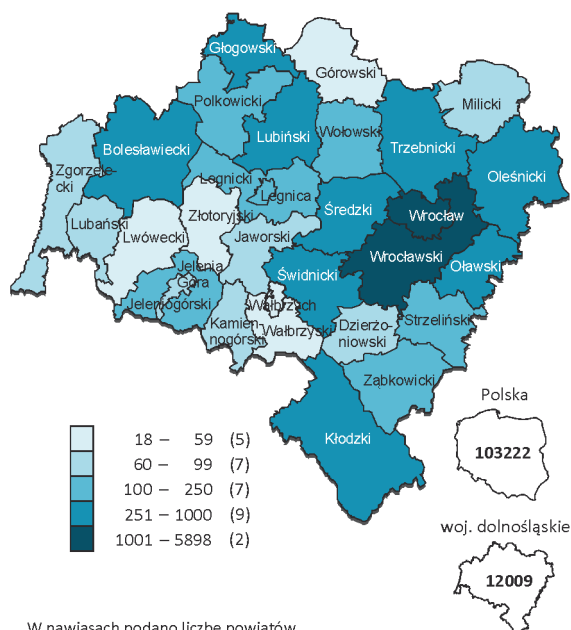
W okresie styczeń-wrzesień br. oddano do użytkowania 12009 mieszkań, tj. o 1820 więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Wzrost liczby zrealizowanych mieszkań odnotowano w budownictwie spółdzielczym, komunalnym, przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem oraz indywidualnym.

Mieszkania oddane do użytkowania

(analogiczny okres 2010=100)

Mieszkania oddane do użytkowania według powiatów w okresie styczeń-wrzesień 2013 r.

W nawiasach podano liczbę powiatów.

Przeciętna powierzchnia mieszkania oddanego do użytkowania w okresie dziewięciu miesięcy br. wyniosła 88,7 m² i była o 5,4 m² mniejsza niż w okresie styczeń-wrzesień 2012 r. Największe mieszkania wybudowali inwestorzy indywidualni. Spadek przeciętnej powierzchni oddanego mieszkania odnotowano w budownictwie spółdzielczym oraz przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem, większe były natomiast mieszkania komunalne oraz budowane przez inwestorów indywidualnych.

Od początku roku najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania na terenie Wrocławia – 49,1% (5898 mieszkań) ogółu oddanych w województwie, a następnie w powiecie wrocławskim – 11,4% (1366). W Wałbrzychu i powiecie wałbrzyskim¹ oraz lwóweckim przekazano najmniej mieszkań (odpowiednio 18, 47 i 50).

Mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej powstały na terenie powiatów: górowskiego (152,6 m²), zgorzeleckiego (148,4 m²) i zlotoryjskiego (147,6 m²) oraz miasta Wałbrzych (145,7 m²). Najmniejsze (poniżej 80 m²) wybudowano we Wrocławiu (58,3 m²) oraz w powiatach ząbkowickim (72,7 m²) i głogowskim (73,1 m²).

¹ Bez miasta na prawach powiatu Wałbrzych. Patrz Uwagi ogólne str. 2.

We wrześniu br. starostwa powiatowe wydały **pozwolenia na realizację** 1694 nowych mieszkań. Było to o 105,8% więcej niż w analogicznym miesiącu ub. roku. Najwięcej pozwoleń (73,9% ogólnej liczby) dotyczyło mieszkań w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem.

W omawianym miesiącu **rozpoczęto budowę** 1973 mieszkań, czyli w relacji do poprzedniego roku więcej o 111,2%. Najwięcej mieszkań (tj. 68,2%) mają wybudować inwestorzy budujący na sprzedaż lub wynajem.

Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia i których budowę rozpoczęto **w okresie styczeń-wrzesień br.** kształtowała się następująco:

Formy budownictwa	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2012 = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2012 = 100
Ogółem	10333	100,0	91,6	8529	100,0	95,0
Indywidualne	3963	38,4	79,5	3700	43,4	83,9
Spółdzielcze	145	1,4	48,2	120	1,4	70,2
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	5288	51,1	90,3	4422	51,8	107,4
Komunalne	247	2,4	228,7	286	3,4	391,8
Spółeczne czynszowe	690	6,7	x	-	-	-
Zakładowe	-	-	-	1	0,0	3,3

W okresie styczeń-wrzesień br. w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku zmniejszyła się liczba pozwoleń na budowę mieszkań o 8,4%, a liczba mieszkań rozpoczętych – o 5,0%. W ciągu dziewięciu miesięcy br. wśród mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia i wśród mieszkań rozpoczętych większość stanowiły mieszkania, które zostaną wybudowane przez inwestorów budujących na sprzedaż lub wynajem.

RYNEK WEWNĘTRZNY

We wrześniu br. odnotowano w skali roku (w cenach bieżących) wzrost sprzedaży detalicznej oraz hurtowej.

Sprzedaż detaliczna zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe we wrześniu br. była o 0,8% wyższa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 3,7% w sierpniu ub. roku, natomiast spadku o 1,7% w sierpniu br.). Największy znaczący wzrost sprzedaży detalicznej w relacji do analogicznego miesiąca poprzedniego roku odnotowano w grupach pojazdy samochodowe, motocykle, części (o 17,5%) oraz włókno, odzież, obuwie (o 16,1%). W grupie żywność, napoje i wyroby tytoniowe, o udziale – 39,9% sprzedaży detalicznej ogółem, sprzedaż była również wyższa (o 9,8%).

Dynamika i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2013	I-IX 2013	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100		w odsetkach
Ogółem ^a	100,8	100,1	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	117,5	113,2	11,1
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	89,0	80,7	7,4
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	109,8	110,0	44,4
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	128,9	119,1	0,9
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	105,1	108,7	3,8
Włókno, odzież, obuwie	116,1	103,1	11,5
Meble, RTV, AGD	88,4	111,1	6,1
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	104,4	93,8	1,8
Pozostałe	71,2	69,2	11,1

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Sprzedaż detaliczna w porównaniu z sierpniem br. była niższa o 0,3%. W skali miesiąca największy spadek sprzedaży detalicznej odnotowano w grupach pozostałe (o 14,8%) oraz żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 12,5%).

W okresie styczeń-wrzesień br. sprzedaż detaliczna była wyższa o 0,1% niż w analogicznym okresie poprzedniego roku (wobec wzrostu o 7,4% w okresie styczeń-wrzesień 2012 r.).

We wrześniu br. **sprzedaż hurtowa** (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych w relacji do poprzedniego miesiąca była niższa o 1,6%, natomiast w porównaniu do września ub. roku – wyższa o 12,2%. W przedsiębiorstwach hurtowych odnotowano również spadek sprzedaży hurtowej w skali miesiąca – o 1,6%, natomiast wzrost w skali roku - o 13,3%.

W okresie styczeń-wrzesień br., w porównaniu do analogicznego okresu ub. roku, sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych zwiększyła się o 11,2%, a w przedsiębiorstwach hurtowych – o 12,4%.

TABL. 1. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE a – 2012 b – 2013	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
	Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a (w tys. osób)	a 433,9	432,8	433,4	432,4	436,3	438,1	437,2	436,8	435,7	438,4	428,9
	b 434,3	435,5	436,5	438,9	438,9	439,8	439,8	440,5	441,5			
poprzedni miesiąc = 100	a 100,5	99,8	100,1	99,8	100,9	100,4	99,8	99,9	99,8	100,6	97,8	99,5
	b 101,8	100,3	100,2	100,5	100,0	100,2	100,0	100,2	100,2			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a 99,8	99,6	99,7	99,0	99,8	100,1	99,9	99,7	100,9	101,4	99,3	98,8
	b 100,1	100,6	100,7	101,5	100,6	100,4	100,6	100,9	101,3			
Bezrobotni zarejestrowani (w osobach; stan w końcu okresu)	a 154083	158406	156918	151991	147740	143665	142435	143128	144414	145891	151271	157369
	b 169003	172720	171005	166314	159057	153416	151099	149720	148839			
Stopa bezrobocia ^b (w %; stan w końcu okresu)	a 13,2	13,5	13,4	13,0	12,7	12,4	12,3	12,4	12,5	12,6	13,0	13,5
	b 14,3	14,6	14,5	14,2*	13,6	13,2	13,0	12,9	12,8			
Oferty pracy (zgłoszone w ciągu miesiąca)	a 3620	4895	7293	5737	5631	5834	5371	6451	6802	5751	4232	2752
	b 5223	6164	7177	6460	6260	6545	7271	7109	5690			
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu okresu)	a 50	41	35	35	33	33	30	26	30	36	39	61
	b 43	42	42	38	34	32	24	24	29			
Przeciętne wynagrodzenia miesięczne brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	a 3454,44	3452,03	3665,06	3650,73	3521,76	4063,42	3576,00	3819,76	3520,50	3526,09	3985,55	4079,71
	b 3583,53	3515,93	3653,37	3733,07	3615,54	4281,90	3718,08	3678,72	3864,82			
poprzedni miesiąc = 100	a 85,0	99,9	106,2	99,6	96,5	115,4	88,0	106,8	92,2	100,2	113,0	102,4
	b 87,8	98,1	103,9	102,2	96,9	118,4	86,8	98,9	105,1			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a 105,3	107,1	104,2	102,5	103,8	102,3	101,8	102,3	101,5	101,7	103,5	100,4
	b 103,7	101,9	99,7	102,3	102,7	105,4	104,0	96,3	109,8			
Wskaźnik cen: towarów i usług konsumpcyjnych ^c : analogiczny okres poprzedniego roku = 100	a .	.	104,2	.	.	104,0	.	.	103,8	.	.	102,9
	b .	.	101,1	.	.	100,4	.	.	.			

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo; po uwzględnieniu korekty liczby pracujących dokonanej na podstawie wyników NSP 2002 i PSR 2002. c W kwartale.

TABL. 1. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE a – 2012 b – 2013	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
	Wskaźnik cen (dok.):											
skupu ziarna zbóż:												
poprzedni miesiąc = 100.....	a 103,5	100,7	101,2	110,8	104,7	97,2	96,9	101,5	102,4	102,1	103,3	105,3
	b 98,3	103,2	95,3	97,2	97,4	94,1	83,6	82,7	113,5			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a 88,3	84,3	90,1	93,6	96,8	91,5	107,2	115,7	117,3	123,2	129,6	133,0
	b 126,2	129,4	121,8	106,8	99,3	96,2	83,1	67,7	75,0			
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt; wadze żywej):												
poprzedni miesiąc = 100	a 100,8	102,5	98,0	97,8	100,0	98,4	102,0	106,4	99,1	99,2	100,3	100,3
	b 101,5	96,1	97,7	101,8	92,5	106,1	95,5	99,8	104,0			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a 131,8	129,9	115,4	110,4	111,8	114,1	113,2	107,9	109,5	107,7	106,5	104,6
	b 105,4	98,8	98,4	102,4	94,7	102,1	95,7	89,8	94,2			
skupu żywca rzeźnego wieprzowego (w wadze żywej):												
poprzedni miesiąc = 100	a 93,3	98,9	93,9	105,9	96,7	106,8	100,7	104,1	108,0	98,7	97,2	95,9
	b 101,1	98,8	99,5	99,3	99,1	109,7	98,8	103,2	103,0			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a 144,7	146,2	126,3	123,9	119,2	126,1	123,6	123,5	126,5	127,2	115,2	98,6
	b 106,8	106,7	113,1	106,0	108,6	111,6	109,4	108,5	103,5			
Relacje cen skupu^a żywca wieprzowego (w wadze żywej)												
do cen 1 kg żyta	a 6,8	6,3	6,2	6,6	5,9	7,2	7,0	7,8	8,5	8,3	8,0	7,9
	b 7,6	7,3	7,8	8,0	8,1	10,1	12,8	14,9	14,3			
Produkcja sprzedana przemysłu^b (w cenach stałych):												
poprzedni miesiąc = 100	a 103,3	99,1	107,2	93,3	104,7	102,2	94,2	92,3	113,5	108,3	93,2	81,6
	b 115,2	98,8	105,6	103,4	95,8	101,1	96,6	90,8*	119,3			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a 112,0	105,3	99,9	100,7	101,4	105,0	105,9	99,5	97,4	103,8	94,1	88,8
	b 99,0	98,7	97,3	107,8	98,6	97,6	100,*	98,5*	103,6			
Produkcja budowlano-montażowa^b (w cenach bieżących):												
poprzedni miesiąc = 100	a 32,5	78,0	159,8	137,5	100,6	81,8	111,3	90,5	103,4	129,1	86,3	116,8
	b 40,2	111,1	99,3	115,6	109,1	100,5	132,8	98,0	112,6			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a 145,9	88,6	113,5	137,3	105,7	72,9	81,8	76,8	66,4	83,0	74,6	62,2
	b 76,8	109,3	67,9	57,1	62,0	76,1	90,8	98,4	107,1			

a Ceny bieżące bez VAT. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

TABL. 1. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE a – 2012 b – 2013	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
	Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	a 1319	2265	3833	4728	6008	7004	7848	9027	10189	11845	13404
b	1626	2701	3812	5316	6608	8090	9219	10403	12009			
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	a 159,3	156,5	187,8	142,0	152,6	149,9	141,7	144,5	145,1	143,6	146,8	142,5
b	123,3	119,2	99,5	112,4	110,0	115,5	117,5	115,2	117,9			
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (w cenach bieżących):												
poprzedni miesiąc = 100	a 77,2	99,8	119,8	98,9	98,8	95,8	103,4	104,7	97,2	107,0	89,3	115,9
b	79,1	95,3	120,5	97,8	100,0	95,2	105,4	102,4	99,7			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a 118,6	111,4	110,2	107,0	108,1	104,8	110,0	110,5	103,7	104,3	103,1	100,7
b	103,2	98,5	99,1	97,9	99,2	98,6	100,5	98,3	100,8			
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^b (w %):												
brutto ^c	a .	.	7,9	.	.	8,2	.	.	7,4	.	.	6,7
b	.	.	6,6	.	.	6,2	.	.	.			
netto ^d	a .	.	6,4	.	.	6,6	.	.	5,9	.	.	5,3
b	.	.	5,3	.	.	5,0	.	.	.			
Nakłady inwestycyjne ^b (w mln zł; ceny bieżące)	a .	.	2043,4	.	.	4449,9	.	.	6764,8	.	.	9998,4
b	.	.	2213,1	.	.	4816,1	.	.	.			
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	a .	.	113,3	.	.	105,7	.	.	102,8	.	.	95,3
b	.	.	108,3	.	.	108,2	.	.	.			
Podmioty gospodarki narodowej (stan w końcu miesiąca) ^e	a 326739	327081	327866	328436	329551	330645	331508	332371	333474	335062	336452	336928
b	336942	337553	338078	338513	339527	340711	342130	343224	345819			
w tym spółki handlowe	a 26549	26721	26905	27103	27224	27388	27559	27745	27916	28107	28315	28485
b	28730	28944	29137	29343	29539	29757	29987	30201	30397			
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	a 6696	6716	6731	6754	6772	6786	6803	6832	6857	6870	6900	6918
b	6942	6962	7010	7041	7067	7097	7119	7137	7155			

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. c Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. d Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. e W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.